

ПУЛЬС

135 населеных пунктаў пацярпелі ад моцнага ветру і снегападу

Як паведаміла прэс-служба МНС Беларусі, у выніку моцнага парывістага ветру 6 снежня былі абстацаны 132 населеных пункты, 2 школы, 2 дашкольныя ўстановы. Электраабеспячэнне 72 вёсак сіламі аварыйных брыгад рабінных электрастак удалося аднавіць у той жа дзень, астатніх населеных пунктаў — на працягу надзеі.

Акрамя таго, без электраэнергіі больш за суткі заставаліся 38 сельскагаспадарчых будынкаў, у тым ліку 32 фермы, былі абстацаны 239 трансфарматарных падстанцый. Да вечара надзеі электраабеспячэнне ўсіх спажывачоў было адноўлена.

Дзмітрый БЕЛЬСЬКІ.

А тарыфы ўсё растуць

Міністэрства эканомікі Беларусі афіцыйна праінфармавала аб індэксацыі за лістапад платы за тэхнічнае абслугоўванне жылых памяшканняў і тарыфы на камунальныя паслугі для насельніцтва.

У адпаведнасці з пастановай Мініэканомікі ад 24 лістапада 2003 года № 222, плата за тэхнічнае абслугоўванне жылых памяшканняў у лістападзе ўстаноўлена 75,74 рубля за адзін квадратны метр агульнай плошчы за месяц. У кастрычніку яна складала 74,25 рубля.

Існуючыя тарыфы на аказванне насельніцтву камунальных паслуг (газаабеспячэнне, халадона і гарачае водаабеспячэнне, каналізацыя, ачышчэнне) за лістапад 2003 года павялічаны на 2 працэнты. Папярэднія індэксацыі дзевяціх тарыфаў праводзілася ў кастрычніку 2003 года на 2,9 працэнта ў адпаведнасці з пастановай Мініэканомікі ад 20 кастрычніка № 205 «Аб індэксацыі тарыфаў на жыллёва-камунальныя паслугі».

Ірына САЗАНОВІЧ.

Аперыцыі без швоў

За перыяд са снежня 1993 года і да гэтага часу ў Магілёўскай абласной бальніцы хуткай дапамогі праведзена каля шасці тысяч аперыцый без швоў. Аб гэтым паведаміў кандыдат медыцыны, намеснік галоўнага ўрача бальніцы па хірургіі Аляксандр Гурэвіч.

Паводле яго слоў, напрыканцы 80-х гадоў мінулага стагоддзя ў хірургіі з'явіліся новыя накірункі, што характарызуе маладым вазіям умяшчэннем. «Пасля ўдзелу ў міжнародным кангрэсе, што адбыўся ў Маскве ў 1991 годзе, мы таксама заняліся гэтым перспектывым накірункам лапараскапічнай хірургіі. Шэсць спецыялістаў бальніцы прайшлі стажыроўку ў Інстытут хірургіі імя Аляксандра Вішнеўскага ў Маскве і двое — у Германіі, а Магілёўскі камбінат шаўковых тканін набыў для бальніцы неабходнае абсталяванне, апаратуру і інструментарый. У кастрычніку 1993 года ў Магілёве была выканана першая эндыскапічная аперыцыя з прычыны жоўцкай жывотнай, а ў снежні ў бальніцы было акрыта першае ў Беларусі аддзяленне лапараскапічнай хірургіі. У ім сталі праводзіць планавыя і экстранныя аперыцыі пры жоўцкай жывотнай хворобе, захворваннях печані, вострым панкрэатыце і апендыцыце, язве дванадцатиперстной кішкі, а таксама пры гінекалагічных захворваннях», — сказаў А.Гурэвіч.

Паводле яго слоў, хворыя ляжыць пераносіць гэтыя малатраўматычныя аперыцыі з вельмі нявызначаным працэнтам ускладненняў. Разам з тым пасля бяспаспэўнага ўмяшчэння пацыент у першыя гадзіны пасля аперыцыі можа самастойна падняцца. Акрамя таго, значна скарачаюцца тэрміны знаходжання пацыента ў стацыянары і яго часовае непрыяздольнасці.

Марат ГАРАВЫ.

ПОДАРИТЕ РАДОСТЬ ДЕТИМ!
НОВОГОДНИЕ ПОДАРИКИ
(из шоколадных конфет ф-ки «Коммунарка»)
Минск: (017) 278-06-45,
278-77-65,
(8-029) 659-50-39.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Мы помним

10 декабря во всем мире будет отмечаться 55-я годовщина принятия Всеобщей Декларации прав человека.

Этот документ за каждым человеком на земле закрепляет право на достойную жизнь. К сожалению, в сегодняшней Беларуси этого права люди лишены. Наверное, власти очень хочется, чтобы се граждане вообще забыли о правах человека. Но мы помним...

Мы помним, что в нашей стране пропадают люди, несогласные с властью.

Мы помним, что сегодня невозможно открыто выражать свой протест бесправью.

Мы помним всех, кто уже никогда не вернется домой к своим женам, детям и матерям.

Мы помним и потому вечером 10 декабря с портретами наших близких и зажившими свечами в руках встанем в центре города.

Пусть на эту акцию придут все. Мы ждем, что в 17 часов 10 декабря вдоль проспекта Скорини встанет с портретами политических жертв и зажжеными свечами множество неравнодушных людей.

Ирина КРАСОВСКАЯ, Светлана ЗАВАДСКАЯ — от имени гражданской инициативы «Мы помним».

Участники акции «Цепь неравнодушных людей» готовятся запустить в небо шары с портретами Ю.Захаренко, Д.Завадского, А.Красовского и В.Гончара в четвертую годовщину исчезновения В.Гончара и А.Красовского. Минск, 16 сентября 2003 г.

Фото ByMedia.net

Заявление Европейской коалиции «Свободная Беларусь»

В День прав человека 10 декабря в Минске пройдет акция «Мы помним...». Ирина Красовская и Светлана Завадская призвали всех неравнодушных людей принять в ней участие, встав вдоль проспекта Скорини с портретами политических жертв и зажженными свечами. Европейская коалиция «Свободная Беларусь» присоединяется к инициаторам акции, заявляет об участии в ней и обращается ко всем гражданам Беларуси с призывом поддержать акцию «Мы помним...». В 17 часов 10 декабря мы встанем на участке проспекта Скорини от площади Независимости до площади Победы, чтобы проявить солидарность с людьми, потерянными по вине властей своих родных и близких. Права человека в Беларуси не должны быть пустым звуком, каждый человек в нашей стране должен быть защищен. За вашу и нашу свободу!

АСАБІСТЫ ПОГЛЯД

Сварка дэмакратаў — не на карысць народу

Паважаная «Народная воля»! Вось я атрымаў чарговую нумар сваёй любімай газеты. Уяна засяродзілася на артыкуле «Ілюзія ліберальнай перспектывы» намесніка старшыні БСДП (Народная Грамада) Віталія Малашкі. Успэшы, і іншыя чытачы заўважылі гэтую публікацыю. І, думаю, многія паказалі яе суседзям, знаёмым. Гэты тэкст гатовы быў падпісваць аўтар, маючы, маляўніча, прычэпную пазіцыю трымае.

Але праходзіць тыдзень, і тыя ж самыя чытачы-абывацелі ўжо ўпываюцца вачыма ў артыкул другога вельмі вядомага і паважанага палітыка ў нашай краіне, намесніка старшыні Аб'яднанай грамадзянскай партыі Яўскага Раманчука пад назовам «Пока кукара будзе ўчыцца управіць эканомікай, вярцецеся, зачыніцеся!».

І вось менавіта тут у абывацель дзікім лапцім. Ён у роспачы, ён не ведае, не разумее, хто лепшы, каму верыць, ён жа не эканаміст, а чыслаў, тынкоўшчык, шафёр, каласнік, сантэхнік, у лепшым выпадку з сярэдняй школьнай адукацыяй, таму як яму вынічалі... Вярну аднаму, зараз трэба пераключыць друку, і абодва дэмакраты.

У рэшце рэшт абывацель плюецца, машокаеца аднолькава на абодвух і сам сабе думае, а някая застасца так, як ёсць, наліваючы чарку самагонкі, каб забавіцца пра іх, так званых «народных выратавальнікаў».

Таму менавіта і ўзнісся за прам, бо лічу: сёння не той час, каб так выражае высвятляць адносіны паміж лідарамі партый дэмакратычнага накірунку, калі нават у нейкіх тактычных, а не стратэгічных планах існуюць рознагалосці. Бо ад такой сваркі не

выйграе ні АГП, ні БСДП (НГ). А гэтыя кіруючы рэжым ад рэальнай свабоды будзе аж на сям'ях неба. Гэта абавязкова выкарыстае розныя падхалуйнікі. Чым больш дэмакраты будзе перагрызаць адзін аднаму горла, тым больш непакіснай будзе дыктатура таталітарызму, а значыць, вечнае панаванне Лукашэнкі.

Дык каму карысць вы, палітыкі-дэмакраты, робіце? Навольна складалася такое ўражанне, што вы выбралі правакатары (прабачце за такі выраз), чым змагаюся за народнае існасць, бо патураеце ворагам беларушчыны, нават мову выбралі чужую. Гэта таксама фактар супраць нас, грамадзяне — дэмакраты. Бо накіс іяжжа растуць чужыя вачы дэмакраты, як здраду беларушчыны.

Няўжо вы, спадары палітыкі, не разумееце, што спачатку патрэбна ак магі існасць аб'яднання і дамажыце змены ўлады законным шляхам, усталяваць дэмакратыю ў нашай краіне, а потым ужо прапаноўваць свае эканамічныя практы, зыходзячы з агульнай абстаноўкі ў краіне.

Не, вы ўсё добра разумееце і прадбачыце, але вас заважае такое становішча, вельмі задлаваляе. І тым не менш мне здаецца, што ў гісторыю вы не трапіце, а калі і трапіце, дык адмоўнымі асобамі, бо вельмі вы далёкія ад народа. Відавочна, што па першым плане ў вас асабістыя амбіцыі і кар'ера, а не незалежнасць нашай краіны, якая практычна ўжо і не краіна Беларусь, а калонія ўсходняй дзяржавы.

З паважанай —

Мікола КАНАХОВІЧ, афіцэр у адстаўцы.

г. Пружаны.

Вы можаце стаць мецэнатам...

Побач з намі жывуць людзі, якія вельмі хацелі б чытаць «Народную волю». Але, на жаль, у іх няма сродкаў на падпіску. Працягніце руку дапамогі тым, хто бяднейшы за Вас. Мецэнаты, мы загалдажам Вам: «Дзякуй»!

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «НАРОДНАЯ ВОЛЯ».

Р.С. Мы маем вольны спіс прэзвішчаў і адрасу іневаліду, пенсіонераў, якія просіць дапамагчы ім аформіць падпіску на «Народную волю». За даведкай звяртайцеся на тэлефон 206-68-71.

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакання — -1...+1, уначы — -6...-4 на працягу сутак — без ападкаў; у Брэсце ўдзень — +3...+5, без ападкаў, уначы — +3...+5, дождж; у Гродне ўдзень — +1...+3, без ападкаў, уначы — +2...+4, дождж; у Віцебску ўдзень — -2...0, уначы — -5...-3, без ападкаў; у Гомелі ўдзень — -1...+1, уначы — -6...-4, на працягу сутак — без ападкаў; у Магілёве ўдзень — -1...+1, уначы — -7...-5, на працягу сутак — без ападкаў.

www.meteo.by

Пейджинговую связь редакции обеспечивает

МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 209-45-45
(017) 209-45-55

ВЫБОРЫ В РОССИИ

Победа поборников «управляемой демократии»

Дума в оттенках серого

Предварительные итоги выборов в Государственную думу России широко комментируются в прессе.

Би-Би-Си цитирует газету «Известия», которая делает такой вывод: «Единая Россия» одержала самую убедительную победу, которую одерживала партия власти за все постсоветское время, а коммунисты, напротив, потерпели самое сокрушительное поражение, потеряв практически половину голосов по сравнению с 1999 годом. Другой очевидный результат выборов — резкий раскол национал-патриотов: ЛДПР усилила свои позиции, но вообразившийся блок «Родина» оправдал ставку своих создателей на то, что ему удастся оттянуть голоса от КПРФ. Практический провал правых на выборах был вполне прогнозируемым. Главный же итог выборов: «Единая Россия» в блоке с другими левыми силами может реально рассчитывать на две трети голосов в Думе. Это дает возможность проводить беспрепятственно любой курс, который выберет Кремль. В том числе — вносить поправки в Конституцию России, продолжая

Результаты выборов на четверть года вперед закрепляют отсутствие в Думе какой-либо внятной политической оппозиции исполнительной власти. Однако у этой «палки» есть и второй кончик: после того как в Думе коммунисты окончательно отойдут на второй план, исполнительная власть останется совершенно некому вменить в своих неудачах, ошибках, недоработках, пишет газета.

По мнению издания, нынешняя избирательная кампания оказалась, пожалуй, самой «беззубой», если не сказать малосодержательной, за все постсовет-

ское время. После того как лозунг «Не дать реставрировать коммунистическое прошлое!» окончательно ушел из повестки дня, стало очевидно, что никаких новых лозунгов, способных адекватно насытить содержанием предвыборную партийно-политическую борьбу в России, пока не появилось. И если прежний политический спектр можно было назвать условно красным, то нынешний пока скорее напоминает «различные оттенки серого», пишет в заключение газета.

В стране, где за Рогозина и Жириновского голосуют миллионы, опасно ходить по улицам, считает газета. Со страной, в которой десятки миллионов граждан — после всего, что было сказано с их отцами, дедками и ими самими — голосуют за КПРФ, можно делать вообще все, что заблагорассудится, в государственном масштабе.

Независимо от окончательного счета между победителями и

побежденными на выборах в Думу реальными победителями на них стали поборники «управляемой демократии», пишет «Независимая газета». Государство помогло ослабить одну партию («Родина»), а все остальные поставило в такое положение, что они чувствовали себя целиком и полностью обязанными Кремлю за то, что им оставили хоть какой-то шанс на успех.

В итоге еще два института плюрализма и политической независимости — партии и Дума — оказались ослабленными. Их кастрация идет по старому уже привычному шаблону. На словах президент Путин продолжает похвально отзываться о демократии как об идеале. На практике же он ослабил или уничтожил все, что могло бы служить противовесом его власти, пишет в заключение газета.

(Окончание на 3-й стр.)

ЗАДУМАЕМСЯ...

Без тармазоў

Генадзь БУРАЎКІН

Задзіўляюся проста фантастычнай істотнасцю і вынаходлівасці нашых айчынных падхалуйных самых розных рангаў, узроўняў і ўзростаў!.

Добра памятаю, як адзін сапраўды паважаны старшыня аблвыканкама ажно закліпаючыся ад чыноўнай ішчырасці, заявіў, што ў краіне павінен быць толькі адзін палітык. Ці то такім экстрэматызмам чынам ён прымаўся ў сваёй інтэлектуальнай няможнасці, ці то тонка намякаў «сюсерэну» на сваю бязмежную адданасць і паслушнасць. Хто ведае, што ён, зусім не абдзелены высокай ласкай, меў на мзе. Але, здаецца, быў прыхільна пачуць і зразумець, бо так і не дачкаўся ад таго, каму паслаў вернападданы «сінгал», прынароднага вокрыку ці асуджэння. Наававар, можа, не так акрыта, як ён сам, «тэзіс» ігоны пачалі агульваць то з трыбун адказных нарад, то ў шумных «вертыкальных» кулуарах, а то і ў сродках масавай інфармацыі. Амаль агульнапрызнаным у штольдэнным грамадскім ужытку стала сумнае сцвярджэнне, што ў нас — у дэсіміліённага народа — рэальна няма ні сур'ёзных філосафаў, ні па-сучаснаму адукаваных эканамістаў, ні аўтарытэтных лідараў. Акрамя аднаго... І таму заканамерна і «запланавана» з экрану тэлевізараў нядаўна прагучала настольліва прапанова інтэлігентнага выгляду палесішча-пенсіонера зрабіць для сённяшняй вышэйшай асобы дзяржавы ягоную пасадку... пакліскай... А чаму б і не, калі гэтыя вядомы ўсім чалавек — адзіны «раскручаны» палітык, калі побач з ім, як ні перакрываюць тэлеэкраны, як ні гартаў «свабодныя» газеты, не вядома вядома халія б блізка роўнага яму палесніка ў апанента? Ды і азірнуцца ёсць на каго — вунь Туркменбаши, напрыклад, ужо сёння лічыцца наймудрашым, найлюбимейшым і бессяротным сярод суайчынікаў...

Што ні кажыце, кароткая памяць у людзей. Усяго шэсць дзесяткаў гадоў таму народны пазт з Каўказа на поўным сур'ёзе патрабавал ад сонца пагаснуць, бо ў савецкіх грамадзян было наможна ярэйшае і шпільнейшае сваяцтва з «геніяльным» прыватным, называлася часам і народам вялікі Сталін. Пасля пад дружыня наменклатурныя воплескі на камуністычны небасхіл усючвалі то дарогага Мікіту Сяргеевіча, то брыгастага Леаніда Ільіча, то непрытомнага Чарненку — і ніяк

не маглі спыніцца, бязларна абясцэнзавуючы шаноўную пасадку і высокія словы. Здавалася б, няўсцёрпна насіліся ўсе бессаромны алілуйшчыны і таннага звону залатых зорак ды блішчачых мелалёў, трэба ўжо нарэшце спыніцца, пералыкнуць, назавесці развіццям з нилепшымі савецкімі тэатральнымі. Дык жа не, дзе там! Так і карышч, так і свярбіць паслужлівым сталаначальнікам палскожучым усеялішняму «гаспадару», падлікнуў яго на п'едэста, а то і дэмакратычна лізнуць

ніжэй спіны. Не-не, ды і выскачыць раптам уаўне распекабельны службовец з прапановай назваць новы гарадскі парк імем «вышэйшага» ці падліне «свежую» ініцыятыву паставіць лоббаму кіраўніку помнік на цэнтральнай плошчы. І халія «правадзір» пакуль што прапачкае міма вушэй (шч робіць выгляд, што прапачкае?) усе гэтыя сумніўныя прапановы, тым не менш ён не карае падхалуйнаў, не адмаае ў прыніцы іхняе владчаванне халіцтва, а так бы мовіць, дае магчымасць прайсці выпрабаванне часам. А чыноўны лод шчыра — у чым, а ў прыслужанні начальству ў яго заўсёды халіла і вопыту, і фантазіі, і энергіі.

Думаю, што многія ў нашай краіне, як не дужа ўдалы анекдот, успрынялі па першым часе ўрадавую пастанову аб забароне выкарыстоўваць слова «чынны» ў дачыненні да кіраўнікоў фондаў, банкаў, асацыяцый, грамадскіх арганізацый — усіх вышэйшых асоб, акрамя галавы дзяржавы. Вярнуцца, што востра, некалькі клерк у прэзідэнцкай адміністрацыі ці ў саўняўскіх калідорах адукацыі, папрасіць прабачэння ў шаноўных, заслужаных людзей Беларусі і, калі не па ўласнай волі, дык выконваючы загад мудрага кіраўніку, пачне шукаць прымяненне сваёй невычэрпнай энергіі ў іншай сферы дзейнасці. Бо як жа інакш, чым звыклым «прэзідэнтам», можна называць, напрыклад, прэзідэнта Нацыянальнай акадэміі наву? Ну ніх не падхалуйнаў тут ні «старшыня», ні «загадчык», ні нават «генеральны сакратар». А як будучы чыпер называць кіраўніку Нацыянальнага алімпійскага камітэта?.. І як будучы пачуваць сябе прадхалуйнікі Беларусі ў міжнародных арганізацыях сярод калег, калі нярэдка, акрамя пасад прэзідэнта, там ёсць яшчэ і старшыні, і генеральныя сакратары, і яны, паводле свайго статусу, даёка не раўнапраўныя між сабой?.. Наогул каму і навошта спатрэбілася гэтак «мудрае» рашэнне: няўжо ў краіне і дасюль ёсць нехта, хто не разумее і не ведае, што сярод самых розных прэзі-

дэнтаў самы галоўны і аўтарытэты — прэзідэнт дзяржавы?.. Хацеў бы спадзявацца на разважлівасць і інфармаванасць нават непараўнальных падхалуйнаў. Але ж... Ужо ідуць напаміны і папярэджанні Мініста тым арганізацыям і суполкам, якія не паспелі да 1 жніўня, як было вызначана ў пастанове, замяніць слова «фундатар» да «кіроўцы».

Сотні, а то і тысячы чалавек заняты пустою і (дарэчы за трынаццаць) дурною працай. Што — у нас вырашаны ўсе налізненны эканамічныя, палітычныя, сацыяльныя праблемы? Што — алкажым дзяржаўным асобам няма чым заняцца? І, урэшце, што — можна чакаць распаўсюджвання аб забароне ўсім Рыгорам называць сваё імя па бацьку?.. Рамамі, бо ў нас павінен быць адзін Аляксандр Рыгоравіч? А як быць тым, хто ўжо носіць гэтак шаноўнае імя і імя па бацьку?.. Скажыце — абсурд? Так. Але ж і логіка аўтара сумнавадомай пастановы аб «прэзідэнцы» стаіць на мяжы самага вычварнага абсурду. Дарэчы, цікава, хто ён — ініцыятар і арганізатар гэтай трыбуны палітычнага ўмяшчэння ў агульнадзяржаўныя скарбы філалогі? Не сумняваюся, што не сам Аляксандр Рыгоравіч. Тут нахабна вярнуцца доўгія валасатыя вушы замішлага і залішне стараннага падхалуйна...

У славаўтай кінакамедай «Аперыцыя Ё» перад галоўнай сваёй «акцыяй» героі спяваюць невясёлую песенку, дзе ёсць словы слабой надзеі: «Кандуктар, націсні на тармазы!... Вось і мне хочацца гукнуць: «Кандуктар, націсні на тармазы! Бо раскочараныя паравоз падхалуйнаў, якія даўно страцілі ацучванне прыстойнасці і меры, зехаў залішне даляка, і страціў палуналь, што чакас «пасажыраў» наперадзе...

(«Беларускія навіны»).

...И гвозди-«двухсотки» он крутит на узел

В прессе уже сообщалось о золотой медали белорусского изобретателя **Николая СОТСКОГО**, полученной на Всемирной выставке изобретений и промышленных инноваций, проходившей в ноябре 2002 года в Брюсселе.

ИЗ ДОСЬЕ «НАРОДНОЙ ВОЛИ»:
СОТСКИЙ Николай Борисович. Заведующий кафедрой биомеханики Белорусской государственной академии физической культуры, мастер спорта, кандидат педагогических наук, имеет ряд авторских свидетельств и патентов, исполняет уникальные силовые упражнения, в частности, завязывания в узел 200-миллиметровых гвоздей.

Затем Николай Сотский и его теперь уже достаточно известный тренажер «БИЗОН» класса «спортивный зал в портфеле» были удостоены специальной медали Французского общества изобретателей на прошедшей в Париже выставке изобретений (в конкурсе принимали участие

более 400 изобретателей со своими разработками), а буквально на днях на проходившей в Брюсселе 52-й традиционной Всемирной выставке изобретений и промышленных инноваций (там были представлены около 500 изобретателей из 25 стран мира) наш земляк получил большую серебряную медаль за разработку новой технологии тренировки, запатентованную под названием «Способ подготовки сустава к двигательной активности» (это достигается созданием нового поколения тренажеров, обладающих уникальными свойствами).

— Кстати, не обошлось на этой выставке и без курьезов, — рассказал корреспонденту «Народной воли» Николай Сотский. — Так уж повелось, что мы, белорусы, обычно берем в дальние поездки, как говорят, «собойки»

— сало, черный хлеб... Заселили по собственному рецепту и я хороший шмаг сала. Работая на выставке с утра до вечера, естественно, подкреплялся, но... Развернув сало один раз, начал привлекать внимание посетителей, поскольку запах был такой же уникальный, как и тренажеры. В результате пришлось делиться продуктом с представителями польской, российской, бельгийской делегаций и даже представить сало на презентацию бельгийского предприятия «United Spirit», производившего дегустацию белорусских и российских сортов водки. Продукт пошел на ура, потому что мне обещали прислать специальный сертификат, удостоверяющий отменные вкусовые качества белорусского сала.

Алексей НИКАНОВ.

ДЭБЮТ

Алег ДАШКЕВИЧ:

«Мне патрэбна хаця б 3000 долараў...»

Алег Дашкевич — человек необычайный. Скажите, калі ласка, вы бачылі баксёра, які здымае фільмы і завявае на кінафестывалях прызы? Асабіста я — не. І тым не менш я Алег і прафесійны спартсмен, і рэжысёр. На прайшоўшым наўдзю ў Брэсце Нацыянальным кінафестывале імя Віктара Турава Алег ДАШКЕВИЧУ за яго дакументальны відэафільм «Простыя гісторыі» далі прыз імя Віктара Турава «Лепшы дэбют у кінарэжысуры».

— Алег, як жа так атрымалася, што Вы — чалавек са спорту — патрапілі ў рэжысёры?

— У свой час скончыў Інстытут фізікультуры па спецыяльнасці «тэніс на боксе». Вышчыў у спорце не дасягнуў, аднак з гэтай галіны атрымаў дастаткова ўражанняў і жыццёвага досведу. Пасля заканчэння ВУЗ спрабаваў працаваць па спецыяльнасці, але нас жа быў перабудаваны ў спецыяліста чужой спецыяльнасці па меншай меры некай. Па-першае, адкрылася шмат новых магчымасцей для рэалізацыі творчай пачатку, а па-другое, тэніс на боксе — гэта шмат цікавае і новае. Быў у мяне свае групы на боксе, кіёбоскінг, нават на шабашкі ездзіў у якасці чыгавой сілы. Аднак усё гэта было некалькі нестайна, недаўдзвенна, і калі знаёмы прапанаваў пайсці працаваць на вайсковыя месца інструктарам па спорце на Беларусь тэлебачанне (не ведаю, як цяпер, а раней была такая насада), заедзіўся адрозжы.

Ужо тады ў рэжысёрскай ініцыятыве Алег Дашкевич алкава было нельга. Прайшоўшы на тэлебачанне, ён стварэ сваю групу каскадэраў, якія неўзабаве пачынае ўдзельнічаць на здымках у кіно.

«Калі б быў іншы час, то, мажым, у нашай групе маглі б атрымацца і шматлікія фільмы грунтоўнае, — усмешкае Алег. — Аднак фільмы з-за адсутнасці грошай здымаліся вывадкава, а тэлу на нейкіх сур'ёзных прапановах разлічвалі не даводзілася. Здымаліся таксама ў рэкламе. Паматаю, атрымаўшы чужыя рэкламы ролі пів «Старжэйтнае» АП «Крыніца». Там нашы каскадэры выконвалі ролю рыцароў».

Рэклама рэкламай, але маладому інструктару хацелася паспрабаваць сабе і ў нечым іншым, больш творчым. Ствараліся нейкія новыя праграмы, студыі, і калі з'яўлялася магчымасць, Алег не адмаўляўся папрацаваць і там. Нават стаў ініцыятарам сюжэта пра свайго сябра, вядомага баксёра Мусліма Бірсланава, які бліскуча паказваў свае здольнасці на прафесійным рынку. Хоць рэальным жыццёвым павяртам у жыцці Алег Дашкевич стаў мантаж, калі ён вырашаў перайсці

працаваць спартыўным аглядальшчыкам у тэлежурналістыцы ММ-4...

«Так, адзін бок ваюў тады адрозжы сёдай ў бок журналістыкі працы, — кажа ён. — І гэта была праца ў тэлежурналістыцы «Інтэрпрэс» — гэта такая міжнародная адукацыйная сістэма, якая стварылася для развіцця незалежнага тэлебачання. Мы «скачалі» сваю праграму, мантаж быў у Маскве, а ўжо затым яна рассялялася па тых станцыях, якія ўдзельнічалі ў праекце. Пасля практычна закрыўся, і я ад тэлежурналістыкі адмовіўся. Да таго часу, пакуль мяне не павядалі пра сумесны праект «Інтэрпрэс», рэжысёрскі студыя дакументальнага кіно імя Падінска і Бі-Бі-Сі. Тутнась яго заключалася ў тым, каб знайсці людзей, якія б зрабілі разгорнутыя здымкі аб жыцці грамадства ў постсавецкіх краінах, аб тых метамафарозах, якія там абавязкова».

Гэта быў ужо не навіны, а больш грунтоўна ў рэжысёрскім плане праца. І Алег Дашкевич узяўся ў праекце пад назвай «Дэмакратычны экспрэс». Гэта была яго першая сур'ёзная рэжысёрская работа. А затым ён некалькі прачытаў у «Ліме» замалеўку Яўгена Рагіна аб пера-сценях з Чарнобыльскай зоны і вырашаў здымаць фільм. Аб тых пера-сценях, якія атрымалі кватэры ў Мінску. Тры невялікія на-валы аб тым, як гэтыя людзі зма-

галіся за сваё жыццё ў мета-полісе, і сталі сюжэтам для фільма «Простыя гісторыі».

— Дойце час а нават не ведаю, што з гэтым фільмам рабіць, — расказае Алег. — А затым студыя «Таціана» праводзіла фестываль аматарскага кіно, і фільм атрымаў прыз. Яшчэ быў прыз на фестываль экалагічнага кіно, а вось перада — на Нацыянальным. Ночу мяне павядалі і павядалі: «Вава фільм узяў прыз імя Віктара Турава «Лепшы дэбют у кінарэжысуры».

— Гэта перамога для Вас мае-е значыць? — запытаў я ў пераможцы.

— Безумоўна!

— Пасля фестываля прапана-у для далейшай работы не паступа-ла?

— Пакуль не паступала. Ды і прызываўся я сам вырашаць свае праблемы.

— А над чым Вы зараз праце-е?

— Планаў пакуль няма. Калі ўладася знайсці грошы (патрэбна хаця б 3000 долараў), то, мажым, пачну працу над новым фільмам. Умоўна кажучы, гэта будзе фільм аб людзях сяраднага ўзросту. Юнацтва гэтага пакален-ня прайшло пад аднымі матывамі (і трамваімі, і асабістымі), затым усё гэта пачало дэфарма-вацца. Людзі жыві, кахалі, у іх на-раджаліся дзеці — усё гэта пра-ходзіла на фоне нейкіх грамадскіх пераўтварэнняў. І вось — адзін дзень з жыцця мужчыны і жанчы-ны, якія змагаюцца з аднымі і тымі ж праблемамі, гадуецца дзя-цей, як заўжыла, спадзяюцца на лепшае. Зрэшты, паўтараюся, усё гэта пакуль толькі ў творчых пла-нах.

— За перамогу на фестывалі Вы нічога не атрымалі?

— Добра, што гэты фестываль наогул прайшоў, і дзякуй тым людзям, якія яго ладзілі, асабліва галоўнаму арганізатару Вялічэ-не Сцяпанаву. Гэта каштавала і ёй, і я калетам шматлікіх намаган-няў. Такі фестываль павінен быць — і не адзін. Каб людзі су-стракаліся, абмяняваліся вопы-сам, нават па-беламу зайздросцілі адзін аднаму. Бо гэта штуршок да новай творчасці.

Алексей СВЯТЛАНІЧ.

Инна ЖУКОВА:

«Мне не хватает наглости...»

Этот год стал для гимнастки **Инны ЖУКОВОЙ** не сказать чтобы «золотым», но и плохим назвать его язык не повернется. «Серебро» и «бронза» на чемпионате Европы, две бронзовые медали на чемпионате мира... Это ли не показатель для настоящего лидера белорусской команды?

— О, «Народная воля» пришла! — дружелюбно встречает меня в фойе главный тренер наших «художниц» Ирина Лепарская. Опять галости про гимнастику галости? — возмущаюсь я. — Почему же галости? — возмущаюсь я. — Почему галости? — возмущаюсь я.

— Не верю... Просто так? Побеседовать? Без никаких подвохорок? — А то! — делаю невинное дело. — Ну тогда это меняет дело, — смеяется Ирина Юрьевна. — А то все ищут какие-то галости...

Моя собеседница, **Инна ЖУКОВА**, в это время сидит рядом, «как мышь» — учительница у нее и на самом деле очень строгая.

Ирина ЛЕПАРСКАЯ:
«В отношении Инны Жукowej можно сказать, что у нее наблюдается большой прогресс. Вот если бы еще такими же темпами развивалась психология! Пока же страх перед любыми соревнованиями оченно ей мешает. Знаете, есть такая категория спортсменов — чемпионы мира на тренировках. Там они творят чудеса, а вот на соревнованиях реализовывать потенциал не могут. Чтобы не бояться, надо чувствовать уверенность. И к Инне это придет, и вообще она очень талан-

тлива. В 15 лет стала восьмой гимнасткой мира — дорожку стоим».

Что на это может возразить Инна? «А возражать и нечего. Сама виновата. Допустим, знаю свою ошибку, знаю, что делать, а становлюсь перед ковром и... Блин, ну как это назвать? Мандраж, что ли. О ковре вообще лучше не думать перед соревнованиями. А то выхожу... На тренировках — другое дело. Там никакого напряжения, чувствую себя расслабленной, все получается».

А почему пришла в такой тяжелый вид спорта? Наверное, из-за сестры — она тоже гимнасткой увлеклась. В 4 года же «пошла» — в 6 лет меня «замети-ли». Знаете, как красиво было смотреть! Грация, пластика, утонченность. Мно-гие девочки сейчас говорят, что тяже-ло, но это правда. И правда то, что я ни-когда не ждала, что пошла заниматься художественной гимнастикой. Хотя... Тренируешься, тренируешься, а затем — неудача. Знаете, как обидно? Нет, вы не знаете, как это обидно. Это ужасно! Я начинаю тренироваться в 8.30, заканчи-ваю около девяти вечера, свободный день только воскресенье, половину из-за которого отсылаюсь».

С нами психологи работают, но кто разберется в тебе лучше, чем ты сам? Нам ведь на тренировках плакать нель-зя, вот мы и собираемся всей командой в перерыве. И давай — а-а-а! о-о-о! Слезам ручьем, все девочки плачут... А уже через пару минут нужно выходить на ковер с улыбкой на лице — Ирина Юрьевна таких ошибок не прощает. Хотя мы и не дети уже — некоторым по 17-18 лет.

За что на меня тренер ругается? Больше всего, наверное, за «кислоту». Ну бывает такое настроение, что я поеле-ла? Тренер сразу: «Ты — мямля! Ты — кисля! Где настроение, где улыбка? Ты и нехоти улыбайся. Потому что гимнаст-ка — на первом месте, потому что это — твоя жизнь. С девяти утра и до девяти вечера. И знаете, я очень даже понимаю Ирину Юрьевну, которую журналисты иногда называют диктатором. Вот это на самом деле — труд! И надо иметь же-лезные нервы. И опыт, и фантазию...»

Мы с Ириной Юрьевной придума-ли мой эксклюзивный прыжок, кото-рый американцы называют «Жук-овский» («прыжок Жуковой»). Знаете, такой танец «казачок»? Там в воздухе нужно одну ногу держать прямой, одну согнутой и делать переворот. Мы сде-лали так, что нога высоко поднята, противоположная рука схватывает ее и — переворот. Увы! Техническая ком-миссия почему-то не признала его именным, а попросту внесла в таблицу гимнастических элементов. Алина Ка-баева и другие имели такие, и соответ-ственно на 1.5 балла уже имели фору. Где справедливость?

А вообще-то, в жизни я спокойная. Мне даже Ирина Юрьевна и девочки го-ворят: «Да будь ты понаглее на ковре!» А как быть нагло, если у меня характер другой? Я скромная, не бу-дущая (смеется). Мы же света белого не видим, только с девочками и об-суждаем свои проблемы. Это на ковре мы веселые и улыбаемся, а в жизни... У каждой свой характер, свои пробле-мы... В разведке: «А как твой па-рень? А у тебя новый? А ты что, разру-галась?» Но жму пока ни одна не вышла. Так, «кости перебиваем».

А вот в воскресенье — благодать. Один день в неделю, когда можно ото-паться и не думать, что нужно тнать носок или салиться на растяжку. Нам с мамой квартиру дали на Радужной, в «олимпийском» доме, так что коллектив чисто женский и здесь. Как там гово-рят: самая важная, самая шлем... Приго-товить тоже могу, а как же? Но... Дитя я не страдала, но однажды поправилась. На 2 килограмма. Это был ужас! Я же сей-час 45 килограммов без пальто и сапог.

Где буду встречать Новый год? Как обычно. В нашем доме, на нашей улице Радужной, где живет очень мно-го спортсменов. После праздни-ка, много стола собирается на улице такая же праздничная компания и веселится до утра. Думаю, что так будет и сей-час. Думаю, что новый год будет еще удач-нее».

Алексей СИВЫЙ.
Фото автора.

Любовь Дианы Балыко

В издательстве «Мастацкая літаратура» в серии «Дэбют» вышла книга стихов «Убегающая линия» 24-летней белорусской поэтессы **Дианы БАЛЫКО**.

Как сообщил главный редак-тор издательства «Мастацкая літаратура» Владимир Марук, с 2001 года в серии «Дэбют» не вы-ходило ни одной книги, поэтому было решено пропустить список произведений, которые можно включить в эту серию. «В списке была фамилия Дианы Балыко, с творчеством которой я не был знаком, поэтому попросил пока-зать ее рукопись. Там был поло-жительный отзыв известного поэта Леонида Дранько-Майсю-ка, и мне написанное в целом по-нравилось. Редакция тоже под-держала эту кандидатуру».

О своей книге Диана расска-зала, что она состоит из трех раз-делов: иронически-юмористи-ческие стихи, любовно-философ-ская лирика и лирика, связанная с путешествиями. «Но красной нитью в книге проходит любов-ная лирика, — сказала она. — Любовь в разных ипостасях... А название сборника «Убегающая линия» придумал поэт Леонид Дранько-Майсюк».

Юлия ТЕЛЬТЕВСКАЯ.

Тимофей Калачев — лучший!

Ассоциация «Белорус-ская федерация футбола» официально объявила, что лучшим футболистом чемпионата Беларуси 2003 года признан нападающий солигорского «Шахтера» и молодежной сборной Бела-руси **Тимофей КАЛАЧЕВ**.

Самого номинанта приятная новость застала вдали от родных берегов, в Египте, где Тимофей с семьей решил провести отпуск.

Сейчас Тимофей не скрыва-ет, что если в межсезонье ему по-ступит заманчивое предложение от сильного клуба, то наверняка примет его. «Все-таки белорус-ский чемпионат не самый силь-ный», — говорит он.

Алексей ШУРОЧКИН.

Хотите в жизни «перемен»?

Есть счастливицы, которым судьба подарила на всю жизнь волшебные стекла, через которые они могут созерцать этот мир. Эти стекла — объектив фотоаппа-рата, постоянно пресле-дующий саму госпожу Жизнь. А кто же те смельчаки, осмелившиеся дать вызов времени?

Ответ на этот вопрос мне по-могла найти фотовыставка «Перемены!» и, в частности, ее автор. **Елена КЛЮЧКО** — чело-век, чья главная черта — восхи-щать своим талантом. Она и му-зыкант, и дизайнер, и народный мастер по костюму изю льна, да и плюс ко всему — фотограф...

— Да, направленный творче-ских у меня несколько, поэтому трудно сказать, что самое домини-рует, — говорит Елена. — Скорее, они друг друга дополняют. Росток творчества появился на почве моего увлечения дайвингом. Кос-тюмы для меня это тоже было неожиданно: ничто не предвеща-ло того, что я начну этим зани-маться. Точком послужило мое восхищение чудесными моты-льми одной мастерицы. Хобби переросло в профессию, когда меня в 1991 г. приняли в Союз хо-удожников Беларуси народным мастером по костюму изю льна. Далее нить моего творчества по-полнилась за счет увлечения жи-вописью. И вот завершающим аккордом в ней стала заваде-вшая моим вниманием фотогра-фия, которой я уже занимаюсь около 7 лет. Мне очень приятно дарить окружающим тот свет, ту теплоту, те положительные эмо-ции, которые влит в моих фотогра-фиях и в которых живут люди...

Все, что я снимаю (будь то спектакли, портреты), проходит сквозь призму моих эмоций, моих ощущений. Об этом можно судить по моим выставкам: если в моей жизни уже замечательно, то и фотографии получаются све-лыми, радостными.

Екатерина ДЕНИСЕНКО.

[illegible]